AN COIMISIÚN
EORPACH

An Bhruiséil, 23.6.2026
COM(2026) 292 final

TUARASCÁIL ÓN gCOIMISIÚN CHUIG PARLAIMINT NA hEORPA AGUS CHUIG AN gCOMHAIRLE

maidir le feidhmiú na cumhachta gníomhartha tarmligthe a ghlacadh, ar cumhacht í a thugtar don Choimisiún de bhun Threoir 1999/62/CE

1. Réamhrá

Le Treoir 1999/62/CE maidir le muirir a ghearradh i leith feithiclí as úsáid bonneagair bóithre([1]) , arna leasú go deireanach le Treoir (AE) 2025/2459([2]) (dá ngairtear 'an Treoir' anseo feasta), rialaítear forchur muirear bóthair san Aontas. Leis an Treoir, cuirtear chun feidhme na prionsabail 'íoc mar a úsáidtear' agus 'costas an truaillithe ar an truaillitheoir' san iompar de bhóthar.

Leis an Treoir, tugtar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh i gcásanna áirithe ar feadh tréimhse 5 bliana ón 24 Márta 2022. Ceanglaítear leis an Treoir go ndéanfaidh an Coimisiún tuarascáil a tharraingt suas ina leith sin tráth nach déanaí ná 9 mí roimh dheireadh na tréimhse 5 bliana.

De bhun Airteagal 9d den Treoir, tugtar de chumhacht don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh chun na hIarscríbhinní seo a leanas a leasú, chun a áirithiú go mbeidh siad ag teacht leis an dul chun cinn eolaíoch agus teicniúil:

- Iarscríbhinn 0, lena sainítear teorainneacha astaíochtaí le haghaidh aicmí Euro,
- na foirmlí i bpointí 4.1 agus 4.2 d'Iarscríbhinn IIIa, maidir leis na híoscheanglais i ndáil le muirear costas seachtrach a shocrú i dtaobh truailliú aeir agus truailliú torainn,
- na méideanna a léirítear sna Táblaí in Iarscríbhinní IIIb agus IIIc, lena leagtar síos luachanna tagartha i ndáil leis na muirir costas seachtrach i dtaobh truailliú aeir agus torainn agus i dtaobh astaíochtaí CO2.

De bhun Airteagal 7cb(4) den Treoir, ní mór don Choimisiún, in imthosca áirithe, gníomhartha tarmligthe a ghlacadh freisin chun Iarscríbhinn IIIc a ghabhann leis an Treoir a leasú i leith luachanna tagartha an mhuirir costas seachtrach i dtaobh astaíochtaí CO_2, agus an praghas éifeachtach carbóin a chuirtear i bhfeidhm ar bhreoslaí iompair de bhóthar san Aontas á chur san áireamh. I ndáil leis sin, le hAirteagal 7cb(4) den Treoir ceanglaítear ar an gCoimisiún measúnú a dhéanamh, faoin 25 Márta 2027, ar chur chun feidhme agus éifeachtacht an mhuirearaithe costas seachtrach i dtaobh astaíochtaí CO_2, agus ar a chomhleanúnachas le Treoir 2003/87/CE lena mbunaítear córas maidir le trádáil lamháltas astaíochtaí gás ceaptha teasa laistigh den Aontas([3]) agus le Treoir 2003/96/CE ón gComhairle([4]), agus, de réir an mheasúnaithe sin, togra reachtach a thíolacadh, i gcás inarb iomchuí, chun an tAirteagal seo a

([1]) Treoir 1999/62/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 17 Meitheamh 1999 maidir le muirir a ghearradh i leith feithiclí as úsáid bonneagair bóithre (IO L 187, 20.7.1999, lch. 42, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1999/62/oj).

([2]) Treoir (AE) 2025/2459 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 26 Samhain 2025 lena leasaítear Treoir 1999/62/CE a mhéid a bhaineann le síneadh a chur leis an tréimhse inar féidir le feithiclí tromshaothair astaíochtaí nialasacha tairbhiú de rátaí muirear bonneagair nó úsáideora atá laghdaithe go suntasach nó de dhíolúintí ó na muirir sin a íoc (IO L, 2025/2459, 4.12.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2025/2459/oj).

([3]) Treoir 2003/87/CE ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 13 Deireadh Fómhair 2003 lena mbunaítear córas maidir le trádáil lamháltas i gcomhair astaíochtaí gás ceaptha teasa laistigh den Aontas agus lena leasaítear Treoir 96/61/CE ón gComhairle (IO L 275, 25.10.2003, lch. 32, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/87/oj).

([4]) Treoir 2003/96/CE ón gComhairle an 27 Deireadh Fómhair 2003 lena ndéantar athstruchtúrú ar an chreat an Chomhphobail le haghaidh cáin a ghearradh ar tháirgí fuinnimh agus ar leictreachas (IO L 283, 31.10.2003, lch. 51, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/96/oj).

leasú. I gcomhréir leis an bhforáil chéanna, mura ndéanfar Airteagal 7cb den Treoir a leasú faoin 1 Eanáir 2027, agus má dhéantar Treoir 2003/87/CE nó Treoir 2003/96/CE a leasú ar bhealach arb é a bheidh mar thoradh air gurb amhlaidh a inmheánófar cuid ar a laghad de chostais sheachtracha na n-astaíochtaí CO_2 ón iompar de bhóthar, ní mór don Choimisiún gníomhartha tarmligthe a ghlacadh lena leasaítear Iarscríbhinn IIIc a ghabhann leis an Treoir chun go gcoigeartófar luachanna tagartha an mhuirir costas seachtrach i dtaobh astaíochtaí CO_2, agus an praghas éifeachtach carbóin a ghearrtar ar bhreoslaí iompair de bhóthar san Aontas á chur san áireamh. Sonraítear in Airteagal 9d, an dara fomhír, den Treoir nach mór aon leasú den sórt sin a bheith teoranta sa chaoi nach mbeadh i gceist leis ach a áirithiú nach rachadh leibhéal na muirear costas seachtrach i dtaobh astaíochtaí CO_2 thar an méid is gá chun costais sheachtracha CO_2 ón iompar de bhóthar a inmheánú. I ndáil leis an méid sin, tá staidéar á dhéanamh ag an gCoimisiún faoi láthair ar phraghsáil carbóin maidir le dolaí agus muirir ar úsáideoirí, agus is é is aidhm dó measúnú a dhéanamh ar a gcur chun feidhme agus ar a gcomhleanúnachas le trádáil astaíochtaí agus le cánachas fuinnimh. Tá sé beartaithe an staidéar a chur i gcrích ag deireadh 2026.

Is é Lámhleabhar chostais sheachtracha an iompair de bhóthar bonn eolaíoch agus teicniúil na luachanna sna hIarscríbhinní dá dtagraítear in Airteagal 9d chomh maith le hIarscríbhinní V agus VI. Ní mór a thabhairt faoi deara, i ndáil leis sin, go bhfoilseoidh an Coimisiún nuashonrú ar an Lámhleabhar seo sa dara leath de 2026.

2. Bunús dlí na tuarascála

Ceanglaítear an tuarascáil seo faoi Airteagal 9e(2) den Treoir, lena gcuirtear teorainn leis an tarmligean cumhachta chuig an gCoimisiún ar feadh tréimhse 5 bliana ón 24 Márta 2022 agus an fhéidearthacht ann síneadh intuigthe a chur leis ar feadh tréimhse chomfhaid. Cumhdaítear leis an tuarascáil seo an tréimhse ón 24 Márta 2022 go dtí dáta glactha na tuarascála seo.

3. Úsáid an tarmligin

An chumhacht gníomhartha tarmligthe a ghlacadh, ar cumhacht í a thugtar don Choimisiún faoi Airteagal 9e(2) den Treoir, níor feidhmíodh go fóill í. Is é an chéad chúis atá leis sin nach smaoineofar ar an ngníomh tarmligthe dá dtagraítear in Airteagal 7cb(4) den Treoir ach amháin sa chás go leasófaí Treoir 2003/87/CE nó Treoir 2003/96/CE ar bhealach arb é a bheadh mar thoradh air gurb amhlaidh a d'inmheánófaí cuid ar a laghad de chostais sheachtracha na n-astaíochtaí CO_2 ón iompar de bhóthar, agus nach leasófaí Airteagal 7cb faoin 1 Eanáir 2027. Tá an measúnú sin ar siúl faoi láthair. Is é an dara cúis an easpa dul chun cinn suntasach eolaíoch nó teicniúil a d'fhéadfaí a mheas (i.e. nuashonrú ar an Lámhleabhar),

Tá an chumhacht gníomhartha tarmligthe a ghlacadh fós ábhartha, ar an gcéad dul síos, chun a áirithiú go mbeifear in ann na luachanna tagartha a leagtar síos in Iarscríbhinn IIIc a ghabhann leis an Treoir a choigeartú, agus an measúnú atá le déanamh ag an gCoimisiún i gcomhréir le hAirteagal 7cb(4) den Treoir á chur san áireamh i bhfianaise an leasaithe ar Threoir 2003/87/CE agus chur i bhfeidhm an chórais nua trádála astaíochtaí (CTA2)[5]; agus, ar an dara dul síos, go

[5] Treoir (AE) 2023/959 ó Pharlaimint na hEorpa agus ón gComhairle an 10 Bealtaine 2023 lena leasaítear Treoir 2003/87/CE lena mbunaítear scéim um liúntais astaíochtaí gás ceaptha teasa a thrádáil laistigh den Aontas,

mbeidh an fhéidearthacht ann i gcónaí Iarscríbhinní áirithe a thabhairt cothrom le dáta chun go mbeidh siad ag teacht leis an an dul chun cinn eolaíoch agus teicniúil is déanaí. Mar a luadh thuas, foilseoidh an Coimisiún nuashonrú ar an Lámhleabhar maidir le costais sheachtracha an iompair de bhóthar sa dara leath de 2026.

4. Conclúid

Mar a luaitear i Roinn 3, tá an tarmligean cumhachta chuig an gCoimisiún fós ábhartha maidir le Treoir 1999/62/CE a chur chun feidhme go héifeachtach.

Iarrann an Coimisiún ar Pharlaimint na hEorpa agus ar an gComhairle an tuarascáil seo a thabhairt dá n-aire.

agus Cinneadh (AE) 2015/1814 i ndáil le cúlchiste cobhsaíochta margaidh a bhunú agus a fheidhmiú do scéim trádála an Aontais maidir le hastaíochtaí gás ceaptha teasa (IO L 130, 16.5.2023, lch. 134, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2023/959/oj).